

KAPALI ORTAMDA TÜTÜN KULLANIMI BİR ÇALIŞAN SAĞLIĞI SORUNUDUR

Prof. Dr. Nazmi Bilir¹
Prof. Dr. Hilal Özcebe¹
Dr. Özge Çaman Karadağ²
Doç.Dr. İmge Ergüder³

¹ Halk Sağlığı Uzmanları Derneği, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

² Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

³ Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı

Amaç:

Tütün dumanından pasif etkilenim, bir kişinin, istem dışı olarak kendisi dışındaki kişilerin kullandığı tütün ürünü dumanına maruz kalması demektir. Türkiye’de Küresel Yetişkin Tütün Araştırması sonuçlarına göre 2008 yılında çalışanların %38,5’inin (6 milyon kişi) işyerinde sigara dumanından pasif olarak etkilendiği saptanmıştır.

Bu çalışmanın amacı, restoran ve barlarda sigara kullanımının yasaklanmasından sonra bu işletmelerde çalışanların bazı yakınmalarında ve tütün dumanından pasif etkilenim durumlarında değişimin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem:

Bu çalışmada, Ankara’da bazı bar ve lokantalarda çalışan barmen ve garsonların kapsamlı tütün kontrolü yasasının uygulamaya girmesinden 2 ay önce ve uygulamadan 4 ay sonra sigara içme davranışları ve bazı yakınmaları öğrenilmiş, idrarda kotinin ve nefeste karbon monoksit ölçümleri yapılmıştır.

Bulgular:

Sonuçta çalışma kapsamındaki 81 garsondan yasa öncesindeki dönemde sigara içen 54 garsonun 2 tanesinin (%3,9) sigarayı bıraktığı, 31 tanesinin de (%60,8) eskiye göre daha az sigara içmeye başladığı öğrenilmiştir (günde içtikleri ortalama sigara sayısı 23,2 den 16,3’e düşmüştür). Yasa öncesi döneme göre yasanın uygulamaya girmesinden sonra garsonların (gözlerinde sulanma, burun tıkanıklığı, öksürük, sigara dumanından rahatsız olma vb.) bazı yakınmalarında önemli azalma olduğu saptanmıştır. Yasa öncesi döneme göre yasanın uygulanmaya başlamasından 4 ay sonra yapılan ölçümlerde garsonların nefeslerinde karbon monoksit ve idrarlarındaki kotinin düzeylerinde de azalma olduğu saptanmıştır. Azalmalar hem sigara içen hem de içmeyen garsonlarda gözlenmiştir.

Sonuç:

Kapsamlı tütün kontrolü yasası ile ikram endüstrisi işletmelerinde sigara içiminin yasaklanmasından sonra hem ortamın hava kalitesi düzelmiş hem de bu işletmelerde çalışanların yakınmaları azalmış hem de sigara dumanından pasif etkilenim göstergelerinde düzelme meydana gelmiştir.